

Republika Hrvatska
Općinski sud u Varaždinu
Varaždin, Trg slobode 9

Poslovni broj: P-684/2025-12

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Varaždinu, po sutkinji Jadranki Orlović, u pravnoj stvari tužiteljice Marije Keretić, OIB: 81238808369, Ulica S. Vukovića 4, Varaždin, ranije na adresa Mihovila Pavleka Miškine 30, Varaždin, zastupane po punomoćnicima odvjetnicima u Zajedničkom odvjetničkom uredu Marijan Fosin i Božica Petak Vujec u Varaždinu, protiv tuženika ADDIKO BANK d.d., Zagreb, Slavonska avenija 6, OIB 14036333877, zastupanog po punomoćnici Iris Šanjug, odvjetnici u odvjetničkom društvu Čurković i Šanjug d.o.o., Zagreb, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon provedene glavne javne rasprave zaključene 15. srpnja 2026., u prisutnosti punomoćnice tužiteljice te odsutnosti punomoćnice tuženika, 24. srpnja 2026. kao dana donošenja i objave presude,

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se ništetnom odredba čl. 5. Ugovora o kreditu broj: 136-346/2005 od 21.11.2005. godine zaključenog između tužiteljice Marije Keretić, OIB: 81238808369, S. Vukovića 4, 42000 Varaždin, ranije Mihovila Pavleka Miškine 30, 42000 Varaždin, kao korisnice kredita, i prednika tuženika HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d. Zagreb, Podružnica Varaždin - Addiko Bank d.d., OIB: 14036333877, Slavonska avenija 6, 10000 Zagreb, kao davatelja kredita, u dijelu koji glasi:

„Prije isplate kredita odbijaju se troškovi obrade u iznosu od 1,25 % (jedan cijelih dvadeset pet posto) jednokratno.“

II. Nalaže se tuženiku Addiko Bank d.d., OIB: 14036333877, Slavonska avenija 6, 10000 Zagreb, da tužiteljici Mariji Keretić, OIB: 81238808369, S. Vukovića 4, 42000 Varaždin, ranije Mihovila Pavleka Miškine 30, 42000 Varaždin, isplati iznos od 702,31 EUR (sedamsto dva eura i trideset jedan cent) sa zakonskom zateznom kamatom u skladu s čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećana za 5 postotnih poena, tekućom od

29.11.2005. do 31.7.2015., od 1.8.2015. do 31.12.2022. sa zakonskom zateznom kamatom u skladu s čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3 postotna poena, od 1.1.2023. do 31.12.2023. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena te za razdoblje od 1.1.2024. pa nadalje do isplate po godišnjoj stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope, tj. kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve to u roku od 15 dana.

III. Nalaže se tuženiku Addiko Bank d.d., OIB: 14036333877, Slavonska avenija 6, 10000 Zagreb, da tužiteljici Mariji Keretić, OIB: 81238808369, S. Vukovića 4, 42000 Varaždin, ranije Mihovila Pavleka Miškine 30, 42000 Varaždin naknadi troškove ovog parničnog postupka u iznosu od 635,77 EUR (šesto trideset pet eura i sedamdeset sedam centi) zajedno sa zateznom kamatom tekućom od dana donošenja prvostupanjske presude, 24. srpnja 2026. do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve to u roku od 15 dana.

IV. Zahtjev tuženika za naknadu parničnog troška odbija se u cijelosti.

Obrazloženje

1. Tužiteljica je 24. prosinca 2025. podnijela protiv tuženika, radi povrata stečenog bez osnove na temelju ništetne ugovorne odredbe o plaćanju naknade za odobrenje kredita. U tužbi navodi da je kao korisnica kredita s prednikom tuženika HYPO ALPE-ADRIA BANK d.d. Zagreb, zaključila Ugovor o kreditu broj: 136-346/2005 sa Sporazumom o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini, 21.11.2005. Člankom 5. Ugovora o kreditu ugovoreno je da se prije isplate kredita odbijaju troškovi obrade u iznosu od 1,25 % jednokratno, od iznosa kredita. Tužiteljica je prije pokretanja ovog postupka pribavila od banke, tuženika potvrdu o naplaćenju naknade za obradu kredita, iz koje proizlazi da je tužena naplatila tužiteljici troškove obrade kredita u iznosu od 5.291,58 kuna 28.11.2005., a što predstavlja

protuvrijednost iznosa od 702,31 EUR. Dakle, tužiteljici je odobreni kredit umanjen prije isplate za troškove obrade kredita u iznosu od 702,31 EUR, a što je vidljivo i iz prethodno navedene potvrde. Člankom 5. Ugovora o kreditu tuženik je tužiteljici nametnuo obvezu plaćanja troškova za obradu kreditnog zahtjeva u iznosu od 1,25 % od iznosa kredita. Navedena ugovorna odredba kojom je ugovoreno plaćanje naknade za obradu kredita bez da se istovremeno precizno odrede koji su to nastali troškovi i pružene usluge na temelju kojih je naplaćena naknada za obradu kredita, dakle sve ovisi samo o odluci jednog ugovaratelja, i to tuženika, uzrokuje neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača. Ništetnost ugovorne odredbe proizlazi zbog protivnosti prisilnim propisima i to odredbi čl. 84. i 81. tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (NN 96/03). Odredbom čl. 81. Zakona o zaštiti potrošača propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu o savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca, te zbog toga potrošač nije imao utjecaj na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca. Nadalje, navedeno je osim toga protivno načelu savjesnosti i poštenja, na način kako je to propisano odredbom čl. 4. ZOO-a, dakle da su se u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici dužni pridržavati načela savjesnosti i poštenja. S obzirom da je ugovor tuženika standardni ugovor banke na koji tužiteljica kao potrošač nije mogla utjecati, takvim ugovornim odredbama tuženik je prouzročio znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužiteljice kao potrošača protivno načelu savjesnosti i poštenja, a slijedom čega je takva odredba ništetna. Prilikom utvrđenja nepoštenom, odnosno ništetnom ugovorne odredbe o visini naknade za obradu kredita, valja ukazati na presudu Suda EU u spojenim predmetima C-224/19 i C-259/19 povodom dva zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, a koje pitanje se odnosi na primjenu članka 3. stavka 1. Direktive 93/13 da li odredba o naknadi za obradu kredita kada se o njoj nije pojedinačno pregovaralo i kada financijska institucija nije dokazala da ona odgovara uslugama koje su stvarno pružene i troškovima koji su joj stvarno nastali uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama stranaka iz ugovora, zbog koje bi je nacionalni sud trebao poništiti, sud 2 Europske unije presudom u spojenim predmetima C-224/19 (...) i C-259/19 (...) zaključuje: "da članak 3. stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da ugovorna odredba ugovora o zajmu sklopljenog između potrošača i financijske institucije kojom se potrošaču nalaže plaćanje naknade za otvaranje može stvoriti na štetu potrošača znatniju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka u suprotnosti sa zahtjevom dobre vjere, kad financijska institucija ne dokaže da ta naknada ne odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima." Odredbom čl. 323. Zakona o obveznim odnosima propisano je da je u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog ugovora. Slijedom navedenog tužiteljica ovom tužbom traži da sud uz utvrđenje ništetnosti dijela članka 5. Ugovora o kreditu, obveže tuženika na vraćanje iznosa plaćene naknade za obradu kredita u iznosu od 702,31 EUR sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od dana plaćanja pa nadalje do isplate. Tužiteljica u prilog osnovanosti svojih navoda dostavlja presudu Vrhovnog suda broj Rev 673/2023-2 od 13.2.2024. kojom se odbija

revizija tuženice kao neosnovana, a iz koje presude u točki 26. proizlazi kako je u konkretnom slučaju nižestupanjski sud imao u vidu sve navedene, pravno relevantne, okolnosti iz odredbi čl. 81., 83. i 85. ZPP, slijedom kojih je pravilnom primjenom materijalnog prava zaključio da je sporna odredba čl. 10. Ugovora o kreditu u smislu odredbe čl. 87. ZPP nepoštena i time, ništetna. To stoga jer se o odredbi o plaćanju naknade za obradu i odobravanje kredita nije pojedinačno pregovaralo, jer je ta odredba, iako jasna i uočljiva, bila unaprijed formulirana od strane banke, jer na nju tužitelj kao potrošač nije imao utjecaja, jer ona suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (neovisno o visini iznosa naknade), posebice imajući u vidu da su i neke druge ugovorne odredbe nepoštena (o promjenjivoj kamatnoj stopi, o valutnoj klauzuli, te da tužitelju nije razjašnjena relacija odnosa između iznosa naknade te zauzvrat pruženih usluga (u smislu koji su to objektivno nastali konkretni troškovi koji bi se trebali pokriti iz iznosa naknade za obradu i odobravanje kredita). Također se dostavlja i daljnja sudska praksa i to presuda Županijskog suda u Osijeku broj GŽ 2076/2022-2 od 04.05.2023. godine te presuda Županijskog suda u Zagrebu broj GŽ 4683/2022-3 od 17.01.2023. godine kojim presudama je na jednak način odlučeno o osnovanosti tužbenog zahtjeva tužitelja. Kako tužiteljica smatra da za naplatu naznačene naknade za obradu kredita nije bilo zakonskog uporišta već se radi o protuzakonito naplaćenoj naknadi, to predlaže da sud usvoji postavljeni tužbeni zahtjev.

2. U odgovoru na tužbu tuženik navodi da ističe prigovor zastare, osporava sve činjenične navode tužbe, iznesena tumačenja tužitelja, protivi se svim dokaznim prijedlozima tužiteljima, te stoga osporava osnovanost tužbe i tužbenog zahtjeva. Navodi kako visina i datum naplaćene naknade nije sporan. Kako je tužba podnesena dana 24.12.2020., tuženik ističe prigovor zastare. Naime, na zahtjev za isplatu temeljem stjecanja bez osnove primjenjuje se opći zastarni rok od 5 godine, što znači da je za sva potraživanja s osnova stjecanja bez osnove koja su nastala prije 24.12.2025., nastupila zastara potraživanja. Prema odredbi čl. 241. ZOO-a zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Kako je kondemnatorni dio u zastari, to tužitelj nema niti pravni interes za utvrđenje ništetnosti. Naime, deklaratorni tužbeni zahtjev ne može biti sam sebi svrha, već interes za takav zahtjev mora proizlaziti iz mogućnosti da tužitelj tužbom potražuje isplatu, kako to određuje ZPP-a u članku 187. stavku 2. čl. 187. st. 2, što u konkretnom slučaju nije ispunjeno. Neprihvatljiva su tumačenja Vrhovnog suda RH kako sud može sam odrediti kada nastupa zastara, s obrazloženjem da postoji nedostatak pravne norme, i to na način da sud stavlja van snage zakonski rok zastare od 5 godina koji se odnosi na stjecanje bez osnove, smatrajući da se taj rok ne može primijeniti jer je relativno kratak. Tuženik smatra da takvo mišljenje sudaca Vrhovnog suda RH predstavlja težu povredu načela vladavine prava i zakonitosti te svaki sudac koji bi slijedio takvo tumačenje počinio bi identičnu težu povredu prava tuženika na pravično i pošteno suđenje. Člankom 225. ZOO-a propisano je da tražbine zastarijevaju za pet godina ako zakonom nije određen neki drugi rok zastare, to nije kratak rok, već predstavlja primjeren i razuman rok u kojem oštećena strana ima mogućnosti poduzeti odgovarajuće pravne radnje kojima se prekida zastara. Tužitelj, u slučaju da je bio izložen nepoštenim i nepravičnim odredbama ugovora o kreditu,

tada je od trenutka tih događaja imao punih 5 godina poduzeti odgovarajuće mjere. Primjena zastarnih rokova pronalazi opravdanje u primjeni načela pravne sigurnosti, kako je to potvrđeno brojnim presudama Suda EU koje citira i prilaže odgovoru na tužbu. Činjenica da je tužitelj bio pasivan cijelo ovo vrijeme ne može ići na teret tuženika. Institut zastare dopušten je pozitivnim pravilima, te su njegove norme kogentne, što znači da stranke a niti sud svojim ugovorima ili odlukama mijenjati, ukidati, smanjiti ili produžiti rok zastare. Osnova ove tužbe može biti i jedino jest poziv na institut stjecanja bez osnove. Za taj institut primjenjuje se opći zastarni rok, sukladno čl 225. ZOO-a. Sudska odluka u postupku zaštite kolektivnih interesa potrošača niti jednim jedinim zakonskim propisom nije navedena kao razlog koji dovodi do prekida zastare. Dakle, takva odredba u zakonu ne postoji, te se predlaže sudu da u ovoj pravnoj stvari slijedi zakon, a ne tumačenja sudaca Vrhovnog suda RH, jer bi to bilo teža povreda vladavine prava i načela zakonitosti, a time bi tuženiku bilo povrijeđeno pravo na pravično i pošteno suđenje. U vezi s tim se poziva na presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske PŽ-2637/2023-3 od 9. travnja 2024. koji za razliku od Vrhovnog suda Republike Hrvatske koji početak zastarijevanja određuje s danom pravomoćnosti sudske odluke kojom je ništetnost ugovora/pojedine ugovorne odredbe utvrđena ili na drugi način ustanovljena, smatra da stranka koja tužbenim zahtjevom potražuje naknadu onog što je dala protivnoj stranci uopće ne mora podnijeti deklaratornu tužbu za utvrđenjem ništetnosti. Ovo upravo zbog toga što sud i u postupku pokrenutim kondemnatornim tužbom po službenoj dužnosti u smislu članka 327. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima mora ispitati je li ugovor/pojedina odredba ugovora ništetna. Prema tome, kada bi se doslovno tumačilo pravno shvaćanje Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. siječnja 2020., tada bi sud u postupku koji se vodi povodom kondemnatornog tužbenog zahtjeva za povratom onog što je tužitelj predao drugoj stranci po ništetnom ugovoru koji bi bio pokrenut nakon više od pet godina od stjecanja imovine od strane tuženika po ništetnom ugovoru, u tom postupku po službenoj dužnosti ispitao ništetnost („ili je na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora” – dio shvaćanja Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. siječnja 2020.) te bi stoga unatoč zastari prihvatio taj tužbeni zahtjev. Jednako tako, kada bi stranka koja je nešto predala drugoj stranci po ništetnom ugovoru tužbenim zahtjevom podnesenim sudu na primjer, 50 godina nakon prestanka ugovora ispunjenjem obveze, zatražila utvrđenje ništetnosti ugovora te ishodila pravomoćnu sudsku odluku (kojom bi bila utvrđena ništetnost), ona bi u daljnjem roku od pet godina kondemnatornim tužbenim zahtjevom mogla zatražiti povrat onoga što je dala po tom ugovoru. Time bi se dezavuirala sama svrha instituta zastare restitucijskog potraživanja jer zastara tog potraživanja de facto gotovo nikada ne bi nastupila, a što je protivno i pravnoj sigurnosti jer bi dužnik uvijek bio u neizvjesnosti upravo zbog vjerovnikova prava da vječno potražuje povrat po članku 323. stavku 1. Zakona o obveznim odnosima. Poziva se i na presudu Općinskog suda u Zadru posl. br. P-2119/2021 od 4. travnja 2024. Također u nedavno objavljenom znanstvenom radu “Stjecanje bez osnove”, objavljenom u Godišnjaku Hrvatskog društva za građanskopravne znanosti i praksu dr. sc. Marko Baretić dipl.iur., upravo razmatrajući ovaj stav VSRH-a navodi: “Dakle, zahtjev za utvrđivanje ništetnosti te zahtjev za ostvarivanje pojedinačnog restitucijskog zahtjeva iz ništetnog posla dva su različita zahtjeva koja služe različitoj svrsi, pa su time podvrgnuta različitim pravilima: zahtjevom za utvrđivanje ništetnosti štite se javni interesi pa je jasno da taj zahtjev ne

može biti vremenski ograničen. S druge strane, zahtjevom za ostvarivanje pojedinačnog restitucijskog zahtjeva iz ništetnog posla štiti se privatni interes vjerovnika, pa je jasno da taj zahtjev mora biti ograničen opravdanim interesima dužnika te pravne sigurnosti općenito. Zbog toga ostvarivanje toga zahtjeva, za razliku od zahtjeva za utvrđivanjem ništetnosti, ograničeno je zastarnim rokom koji počinje teći od trenutka stjecanja bez osnove. Tumačenjem prema kojem bi restitucijski zahtjev iz ništetnih poslova započeo zastarijevati tek od utvrđenja ništetnosti neprimjereno bi se poistovjetilo privatni interes pojedinog vjerovnika s javnim interesom, čime bi se ujedno značajno narušila ravnoteža interesa vjerovnika i dužnika te pravna sigurnost općenito, jer vjerovnikova tražbina ne bi zastarijevala sve dok se on ne bi odlučio pokrenuti postupak za utvrđivanje ništetnosti.” Dakle, citirana pravna teorija potvrđuje stajalište tuženika kako je zastarni rok za ostvarivanje pojedinačnog restitucijskog zahtjeva iz ništetnog posla potrebno ograničiti na zakonom propisani zastarni rok koji se ima računati u svakom pojedinom slučaju. Obzirom je Ugovor o kreditu zaključen 2005. te iznos ulazne naknade naplaćen 2005. godine, dok ugovor o kreditu nije utvrđen ništetnim, jasno je i nedvojbeno da je tužba podnesena izvan općeg zastarnog roka od pet godina te se takvu tužbu i tužbeni zahtjev predlaže odbiti u cijelosti. Tužba uopće ne sadrži koje su konkretne radnje tuženika dovele do ništetnosti pojedinih odredbi Ugovora o kreditu, pa tako ne sadrži niti onaj minimalni činjenični opis predmetnih okolnosti koje su relevantne za ovaj slučaj, slijedom čega se uopće ne može niti napraviti test da li su ugovorne odredbe ništetne ili ne. Imajući u vidu navedeno, ako tužitelj ne iznosi činjenične navode vezano za ništetnost odredbi ugovora o kreditu, tada je tuženik mišljenja da su o tom tužbenom zahtjevu ne može ni odlučiti. Apstraktno pozivanje na odredbe ZOO-a i ZPP-a ne može nadomjestiti činjenične navode tužbe o kojima sud treba odlučiti pravilnom primjenom materijalnog prava. Tuženik smatra da su i dokazni prijedlozi predloženi paušalno, bez navođenja na koje okolnosti i koje činjenične navode. Dužnost je stranaka da u parnici iznesu tvrdnje o činjenicama na kojima zasnivaju svoje zahtjeve i da predlože dokaze kojima će potkrijepiti te činjenične navode. Dužnost iznošenja činjeničnih tvrdnji i predlaganja dokaza nije obveza stranke prema parničnom protivniku, a ni prema sudu, već u svojoj biti, prema samoj sebi. Osim što moraju biti predloženi i izvedeni dokazi na okolnost postojanja činjenica za koje tužitelj tvrdi da postoje, ti dokazi moraju imati takav stupanj uvjerljivosti da se sa sigurnošću može utvrditi postojanje tih činjenica. Dakle, osim što prvenstveno dokazi moraju biti predloženi, te njihov sadržaj mora biti takav da se sa sigurnošću može utvrditi postojanje neke činjenice, dokazi moraju biti i adekvatni, što u konkretnom slučaju također nije ispunjeno. Slijedom navedenog, po procesnim pravilima o teretu dokaza, da dokazi moraju biti predloženi, da dokazi moraju biti adekvatni, te da se iz sadržaja tih dokaza može sa sigurnošću utvrditi sporna. Tuženik smatra da su tužitelj i tuženik pojedinačno pregovarali o spornim odredbama Ugovora o kreditu, sadržaj osporenog Ugovora o kreditu određen je sukladno iskazanim voljama ugovornih stranaka. Odredbe ugovora o naknadi za obradu kredita su bile jasne, lako uočljive i razumljive te su sva prava tužitelja kao potrošača prije, tijekom i nakon sklapanja ugovora bila poštovana u cijelosti. Tužitelj se prije sklapanja ugovora o kreditu obratio tuženiku s kojim je, u razgovoru, pregovorima, upoznavanju sa svim mogućnostima kreditiranja, odlučio zatražiti sklapanje predmetnog ugovora o kreditu uz pripadajuće uvjete, tuženik je u tim pregovorima vrlo jasno objasnio sve značajke ugovora, o promjenjivosti kamatne stope, valutnoj klauzuli te o naknadama za obradu

i prijevremenu otplatu kredita. Pri tome je tuženik, kako prije sklapanja, tako i za vrijeme trajanja ugovora o kreditu u cijelosti poštovao sve odredbe o pravima potrošača, vodeći računa da tužitelj jasno izrazi svoju ugovornu volju, te sukladno svom dispozitivnom pravu odluči kakav će ugovor s tuženikom zaključiti. Ugovor o kreditu imao je vrlo jasan i uočljiv tekst da se radi o promjenjivoj kamatnoj stopi i da se radi o valutnoj klauzuli, da je ugovorena naknada za obradu i prijevremenu otplatu kredita, što je tužitelj po vlastitom izboru prihvatio, iako je imao mogućnost izbora drugih oblika, vrste, ugovora o kreditu, bilo kunski, bilo u EUR-ima, bilo s fiksnom kamatom, bilo s promjenjivom kamatom. Tuženik posebice napominje kako je tuženik u potpunosti postupao u skladu s člankom 3011. stavkom 3. Zakona o kreditnim institucijama, prema kojem je kreditna institucija prije sklapanja ugovora dužna potrošaču predložiti odnosno učiniti dostupnima sve bitne uvjete ugovora iz kojih su jasno vidljiva prava i obveze ugovornih strana. te je tužitelju kao potrošaču predložio i učinio dostupnim sve bitne uvjete ugovora iz kojih su jasno vidljive prava i obveze ugovornih strana. Tuženik ističe kako je odredba kojom se ugovara naknada za obradu kredita jasna, lako uočljiva i razumljiva. Prema pozitivnim zakonskim odredbama bilo je dopušteno ugovaranje naknade za obradu kredita te je opće poznata činjenica da su na tržištu kredita takvi krediti prisutni već godinama, sa čime su potrošači bili upoznati. Člankom 1022. st.2. ZOO propisano je kako se ugovorom o kreditu utvrđuje iznos te uvjeti davanja, korištenja i vraćanja kredita. Ugovor o kreditu nije unaprijed formulirani ugovor, već upravo odražava volju tužitelja iskazanu nakon potpunog i jasnog informiranja o svim značajkama takvog ugovora, dok je teret dokaza u smislu nepoštenosti na strani tužitelja. Tuženik kao kreditor nije ovlašten samostalno određivati sastojke ugovora, već je vezan pozitivnim zakonskim propisima i voljom korisnika kredita. U bankarskom poslovanju banka ima pravo naplatiti naknade za svoje usluge, a koja je prethodno naznačeno u Tarifi naknada banke koja je odobrena od strane regulatora, Hrvatske narodne banke te koja je izvješena u poslovnicama, predložava se svim klijentima te se nalazi i na internetskim stranicama tuženika, sve sukladno navedenom članku 173. tada važećeg Zakona o bankama. Dakle, iz navedenog jasno proizlazi da je tužitelj imao dovoljno informacija iz kojih proizlazi njegova obveza plaćanja naknade za obradu kredita, o istoj je bio informiran prije i za vrijeme sklapanja ugovora o kreditu, i to u točno određenom iznosu, a odredba o takvoj naknadi predstavlja odredbu koja je u ugovoru o kreditu sastavljena jasno, lako je uočljiva i lako razumljiva. Naknade za obradu kredita propisuje i Zakon o potrošačkom kreditiranju i Pravilnik o naknadama na potrošačke kredite (NN 15/2014), izdan od Ministarstva financija. Dakle, radi se o zakonitoj odredbi ugovora o kreditu slijedom čega ista nije ništetna niti protivna Ustavnu, prisilnim propisima niti moralu društva. Ujedno se navodi da i Zakon o platnom prometu regulira određene naknade, pa čak i one za samo informiranje klijenata. Člankom 296. st. 3. ZOO-a propisano je kako se odredbe o ništetnosti ne primjenjuju na one odredbe općih uvjeta ugovora čiji je sadržaj preuzet iz važećih propisa ili se prije sklapanja ugovora o njima pojedinačno pregovaralo, a druga strana mogla utjecati na njihov sadržaj te na odredbe o predmetu i cijeni ugovora ako su jasne, razumljive i lako uočljive. Dodatno se navodi i kako je naknada za obradu kredita, prema stavu HNB-a, dio EKS koja predstavlja cijenu u smislu čl. 84. ZZP-a za koju se onda prema odredbama ZZP-a ne provode testovi transparentnosti i poštenosti. Ulazna naknada kao sastavni dio EKS-a predstavlja konačni trošak kredita, koje postupanje banke nadzire HNB. Poziva se i na presudu Trgovačkog suda u

Osijeku poslovni broj P-2/2021-28 od 28. travnja 2022. potvrđenoj od Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske u presudi br. PŽ-2437/2022 od 24.5.2023., a koje presude djelomično citira i prilaže odgovoru na tužbu. U vezi s tim se poziva i na presudu Županijskog suda u Splitu posl. broj: GŽ-1215/2020. Poziva se i na odluku Županijskog suda u Splitu, br. GŽ-279/2023 od 8.03.2023., presudu VSRH poslovni broj: Rev 895/2003, presudu Županijskog suda u Splitu posl. br. GŽ 230/2023-3 od 9. veljače 2023. Tuženik ujedno ističe da naplaćena sporna naknada za obradu kreditnog zahtjeva ne uzrokuje neravnotežu među ugovornim stranama jer je isti neznatan u odnosu na ukupni isplatu koju je primio tužitelj. Stoga se ne može govoriti da bi u konkretnom slučaju na strani tužitelja nastala znatna šteta niti se može govoriti da bi došlo do bilo kakve neravnoteže u pravima ugovornih strana. Tuženik prigovara da bi tužitelj imao status potrošača, dok to i ne dokaže. Prema Zakonu o zaštiti potrošača koji je bio na snazi, odredba o kojoj se navodno nije pregovaralo mogla bi biti ništetna samo ukoliko je takvo što suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, dok tu znatnu neravnotežu tužitelj ničim nije dokazao. Posebno se ističe da je u konkretnom slučaju došlo do zatvaranja obveze odnosno ispunjenja ugovora u cijelosti te je u primjeni članak 326. stavak 2. Zakona o obveznim odnosima uslijed čega se ništetnost više ne može isticati. Tužitelj je bio upoznat s uvjetima ugovora i posljedicama koje iz tog ugovora proizlaze. Isto tako, tužitelj u tužbi nije naveo konkretne negativne posljedice koje su nastupile, a koje nije mogao previdjeti, odnosno s kojima nije bio upoznat prilikom potpisivanja i sklapanja ugovora o kreditu. Tuženik osporava zatraženi tijek kamata, osobito onih kojih se zahtijevaju prije podnošenja tužbenog zahtjeva. Tuženik nije pao u zakašnjenje prema tužitelju, niti mu je obveza koju bi trebao ispuniti uopće izvjesna ili poznata, slijedom čega nema govora o zakašnjenju tuženika. Nadalje, kada se uzme u obzir da je tuženik cijelo vrijeme trajanja ugovora postupao sukladno pozitivnim propisima, u skladu s dobrom poslovnom praksom, savjesno i pošteno prema svakom svom klijentu, tada tuženik ističe da nema govora da bi morao snositi svojevrsnu „sankciju“ u vidu plaćanja kamata. Ukoliko se bilo kakva obveza utvrdi prema tuženiku, tada je on za tu obvezu saznao tek primitkom presude, kada će mu sada neodrediva obveza biti pretvorena u novčanu obvezu, slijedom čega sud može obvezati tuženika na plaćanje kamata tek od dana donošenja prvostupanjske presude. Tako i Vrhovni sud potvrđuje i u odluci posl.br. Rev-2781/2011 od 16. ožujka 2015. Ukazuje i na pravni stav kojeg je Vrhovni sud zauzeo u predmetu Rev-1147/2002 od 21. rujna 2004. u pogledu ocjene savjesnosti i tijeka zateznih kamata. Imajući u vidu navedeno, predlaže se odbiti tužbu i tužbeni zahtjev uz naknadu troška tuženiku.

3. U dokaznom postupku pročitana je dokumentacija u spisu predmeta: ugovor o kreditu od 21. studenoga 2005. i akt o solemnizaciji (na stranicama 8-16 spisa), izvadak iz zemljišne knjige (na stranicama 18-19 spisa), akt o solemnizaciji (na stranici 20-21 spisa), dopis tuženika od 17. prosinca 2025. (na stranicama 22-23 spisa) te ostala dokumentacija priložena uz tužbu (sudska praksa na stranicama 24-37 spisa), dokumentacija predana uz odgovor na tužbu (sudska praksa na stranicama 58-111 spisa), dokument tuženika – naknade za usluge banke u kreditiranju građana (na stranici 112 spisa) te je saslušana i tužiteljica kao stranka u svrhu dokazivanja.

4. Predmet spora je zahtjev tužiteljice za utvrđenjem ništetnosti ugovorne odredbe iz ugovora o kreditu sklopljenog s tuženikom o obvezi plaćanja naknade ta troškove obrade kredita te vraćanje novčanog iznosa koju je tužiteljica tuženiku platila na ime te naknade

5. Između stranaka nije sporno:

- da je tužiteljica s tuženikom 21. studenog 2005. u sklopila Ugovor o kreditu broj 136-346/2005,

- da je člankom 5 Ugovora o kreditu ugovoreno da se prije isplate kredita odbijaju troškovi obrade u iznosu od 1,25% jednokratno, od iznosa kredita,

- da je kredit otplaćen,

- da je tužiteljica platila tuženiku iznos od 702,31 EUR na ime troškova obrade prilikom isplate kredita,

6. Sporno je da da li je ugovorna odredba naknadi za obradu zahtjeva i odobrenje kredita nišetna te da li tužiteljica ima pravo na povrat iznosa koji je tuženiku plaćen po osnovu te naknade, da li je nastupila zastara te da li je spornu ugovornu odredbu moguće proglasiti nišetnima budući da je kredit otplaćen pa ugovorni odnos više ne postoji. Tuženik osporava da je sporna ugovorna odredba o plaćanju naknade za troškove obrade kredita nišetna, osporava tužiteljici status potrošača, da tužiteljica ne dokazuje na koji je način u konkretnom slučaju došlo do znatne neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužiteljice kao potrošača, pa da bi takva ugovorna odredba bila nišetna, da je postupanje tuženika prije i u vrijeme sklapanja ugovora bilo transparentno, a s time i savjesno i pošteno, da su tužitelj i tuženik pojedinačno pregovarali o spornim odredbama Ugovora o kreditu, da je sadržaj osporenog Ugovora o kreditu određen je sukladno iskazanim voljama ugovornih stranaka, da su odredbe ugovora o naknadi za obradu kredita bile jasne, lako uočljive i razumljive te su sva prava tužiteljice kao potrošača prije, tijekom i nakon sklapanja ugovora bila poštovana u cijelosti, da se tužiteljica prije sklapanja ugovora o kreditu obratila tuženiku s kojim je u razgovoru, pregovorima, upoznavanju sa svim mogućnostima kreditiranja, odlučila zatražiti sklapanje predmetnog ugovora o kreditu uz pripadajuće uvjete, da je tuženik u tim pregovorima vrlo jasno objasnio sve značajke ugovora, o promjenjivosti kamatne stope, valutnoj klauzuli te o naknadama za obradu i prijevremenu otplatu kredita, da je iznos naknade tužiteljici prije samog sklapanja ugovora bio poznat, da joj je ta informacija bila dostupna preko objava i dokumentacije koji su se uručivali korisniku kredita prije nego što je došlo do sklapanja kredita. Ističe da je u konkretnom slučaju došlo do zatvaranja obveze odnosno ispunjenja ugovora u cijelosti te je u primjeni članak 326. stavak 2. Zakona o obveznim odnosima uslijed čega se nišetnost više ne može isticati. Ističe i prigovor zastare tražbine.

7. Cijeneći rezultate provedenog postupka, kako cjelokupnog, tako i svakog pojedinačno, a na osnovi odredbe čl. 8. Zakona o parničnom postupku (Službeni list SFRJ br. 4/1977, 36/1977, 36/1980, 6/1980, 69/1982, 43/1982, 58/1984, 74/1987, 57/1989, 20/1990, 27/1990, 35/1991, Narodne novine br. 53/1991, 91/1992, 112/1999,

129/2000, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 2/2007, 96/2008, 84/2008, 123/2008, 57/2011, 25/2013, 89/2014, 70/2019, 80/2022, 114/2022, 155/2023 i 146/2025, dalje u tekstu: ZPP), sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev tužiteljice osnovan u cijelosti.

8. Prema čl. 322. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine br. 35/2005, 41/2008, 125/2011, 78/2015, 29/2018, 126/2021, 114/2022, 156/2022, 145/2023, 155/2023) ugovor koji je protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva ništetan je, a prema čl. 324. st. 1. tog zakona, ništetnost neke odredbe ugovora ne povlači ništetnost ugovora ako on može opstati bez ništetne odredbe i ako ona nije bila ni uvjet ugovora ni odlučujuća pobuda zbog koje je ugovor sklopljen. Prema čl. 323. st. 1. tog zakona u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takva ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje.

9. Sud smatra da u ovom slučaju ugovor može opstati i bez odredbe za koju tužitelj tvrdi da je ništetna, budući da ako se ta odredba izostavi, to ne utječe na opstojnost ugovora u cjelini. Stoga ništetnost odredbe o plaćanju naknade za troškove obrade kredita nema za posljedicu ništetnost cijelog ugovora

10. Spor proizlazi iz prethodno navedenog ugovora o kreditu koji su zaključili tuženik kao davatelj kredita i tužiteljica kao korisnica kredita 21. studenoga 2005., pa je tužiteljica u tom pravnom poslu potrošač te se u rješavanju istoga trebaju primijeniti mjerodavne odredbe Zakona o zaštiti potrošača, koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora („NN 96/03"). Prema čl. 81. st. 1. ZZP-a ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a prema st. 2. tog članka smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. Odredbom čl. 83. ZZP-a propisano je da prilikom ocjene je li određena ugovorna odredba poštena uzimat će se u obzir narav proizvoda ili usluge koje predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe, kao i neki drugi ugovor koji, u odnosu na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor, a odredba čl. 87. ZZP-a propisuje da je nepoštena ugovorna odredba ništetna. Prema st. 2. tog članka ništavost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništavost i samog ugovora ako on može opstati bez ništave odredbe.

11. Okolnost da je Ugovor ispunjen isplatom posljednjeg anuiteta nije zapreka za utvrđenje ništetnosti njegovih pojedinih odredbi, jer tužiteljica kao korisnica tog kredita ima pravni interes za utvrđenjem da su pojedine odredbe ugovora o kreditu ništetne, među ostalim, i u svrhu ostvarenja kondemnatornog tužbenog zahtjeva. To zbog toga što ništetnost nastupa ex lege i ugovor je ništetan već od trenutka sklapanja pa takav ugovor ne postaje valjan niti kada uzrok ništetnosti naknadno nestane osim

u izuzetnim slučajevima kada je zabrana minorna, a pritom u cijelosti ugovor ispunjen, što ovdje nije slučaj.

12. Iz sadržaja Ugovora o kreditu je razvidno da je riječ o potrošačkom ugovoru budući da je sklopljen između tužiteljice kao fizičke osobe i tuženika kao kreditora i to za financiranje stambenih potreba tužiteljice, što se navodi u članku 2. Ugovora u kojem se navodi da je riječ o stambenom kreditu koji se odobrava u svrhu kupovine i dovršenja stana, a to proizlazi i iz iskaza tužiteljice. Potrošač je slabija stranka, jer ugovor ne ulazi u područje njegove profesionalne djelatnosti i u podređenom je položaju u odnosu na prodavatelja/pružatelja usluga. Podređenost proizlazi iz njegove (ne)informiranosti i nemogućnosti pregovaranja o uvjetima koje je prethodno sastavio prodavatelj robe (pružatelj usluga), a na čiji sadržaj potrošač ne može utjecati. Upravo taj podređeni položaj dovodi do toga da potrošač pristane ne uvjete koje je trgovac prethodno sastavio bez mogućnosti utjecaja na njihov sadržaj. Pritom je nevažno koliko je znanje ili iskustvo pojedinog potrošača, jer se u smislu zaštite prava potrošača koji su korisnici kredita, na jednak način trebaju tretirati potrošač koji je pravnik ili ekonomski stručnjak i učitelj ili liječnik. Prema praksi ES-a na temelju većeg znanja i iskustva određenog potrošača takvu se osobu ne isključuje kao „potrošača” u smislu Direktive jer je odlučan njegov podređeni položaj. Neovisno o tome je li korisnik kredita liječnik, učitelj ili ekonomist, nitko od njih nema mogućnost pregovaranja o općim uvjetima banke koji se primjenjuju ne kredite koje sklapaju pa svi oni, neovisno o pojedinačnim razlikama u znanju i iskustvu, dijele u odnosu na banku jednaki podređeni položaj. Također nije odlučna niti okolnost, koja je svrha sklapanja ugovora, je li to kupnja automobila ili jedine nekretnine za stambeno zbrinjavanje ili treće nekretnine za odmor. Zaštita od nepoštenih ugovornih uvjeta kako je postavlja Direktiva 93/13 ne dozvoljava razlikovanje potrošača po kriteriju nužnosti sklapanja ugovora. Dok god fizička osoba sklapa s trgovcem ugovor koji izlazi iz okvira njezine poslovne djelatnosti, riječ je o potrošačkom ugovoru, a gospodarska svrha ugovora, kao niti njegova financijska vrijednost nisu odlučne.

13. Tuženikov prigovor zastare je neosnovan. Zastarni rok za potraživanja po osnovu stjecanja bez osnove je 5 godina. Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske je na sjednici Odjela 30. siječnja 2020. donio pravno shvaćanje o tome kada počinje teći zastrani rok kod restitucijskog zahtjeva, a to je zahtjev prema kojemu su stranke dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora. Taj rok počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. Tim pravnim shvaćanjem je pomaknut trenutak početka tijeka zastare za zahtijevanje povrata ispunjenog i to u korist stranke koje je ispunila ništetni ugovor. Prema tom shvaćanju zastara počinje teći od trenutka pravomoćnosti odluke kojom je utvrđena ništetnost ugovora, a ne od trenutka ispunjenja obveze ništetnog ugovora. Pravno shvaćanje služi ustaljenju i ujednačavanju sudske prakse. Ono je obvezno za sve suce Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Po prirodi stvari, odnosno snagom autoriteta najvišeg suda u Republici Hrvatskoj, pravno je shvaćanje važno i za sve ostale suce u građanskoj grani suđenja. Prema recentnoj praksi ES-a u tom smislu, pravno uređenje zastare restitucijskih učinaka u Hrvatskoj, kako po pitanju početka tijeka zastarnog roka tako i po pitanju njegova trajanja, usklađeno je s člankom 6. stavkom 1. Direktive

93/13. Sud europske unije u svojoj odluci navodi da se: "pravu Unije ne protivi nacionalni propis koji, propisujući nezastarivost tužbe za utvrđenje ništavosti nepoštene odredbe iz ugovora sklopljenog između prodavatelja robe ili pružatelja usluge i potrošača, podvrgava roku zastare tužbu radi isticanja restitucijskih učinaka tog utvrđenja, pod uvjetom poštovanja načela ekvivalentnosti i djelotvornosti." S obzirom na to da je početak tijeka zastarnog roka za iznose plaćene na temelju nepoštene ugovorne odredbe od dana ispunjenja ništetnog ugovora, odnosno od dana sklapanja ugovora, u praksi ES-a ocijenjen protivnim EU pravu, novo tumačenje početka tijeka zastarnog roka u hrvatskoj sudskoj praksi (od dana utvrđenja ništetnosti odgovara) u cijelosti odgovara zahtjevima načela djelotvornosti zaštite potrošača od nepoštenih ugovornih odredbi kako to zahtijeva Direktiva 93/13. Svoje stajalište o roku zastare u vezi s povratom uplaćenih iznosa na temelju ugovora o hipotekarnom kreditu koji je utvrđen ništetnim iz razloga jer sadržava nepoštene odredbe iznio je Sud EU presudom od 14. prosinca 2023. godine u predmetu C-28/22, ECLI:EU:C:2023:992. Naime, Sud EU, tumačeći članak 6. stavak 1. i članak 7. stavak 1. Direktive Vijeća 93/13/EEZ o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima, utvrdio je da nacionalno pravo ne smije predvidjeti duži rok zastare za tražbine prodavatelja ili pružatelja usluge (kreditora) od roka zastare za tražbine potrošača. Prema tome, rok zastare za tražbinu potrošača počinje teći od trenutka kada je potrošač saznao ili morao saznati za nepoštenost odredbe u ugovoru koja dovodi do njegove ništetnosti. U navedenoj presudi, Sud EU pojašnjava: „Dakle, situacija u kojoj rok zastare tražbina potrošača koje proizlaze iz ništavosti ugovora o hipotekarnom kreditu počinje teći prije dana kada je sud utvrdio da je taj ugovor konačno neizvršiv, iako taj rok ne ističe prije nego što je taj potrošač saznao ili je razumno mogao saznati za svoja prava, dok rok zastare predviđen za odgovarajuće tražbine prodavatelja robe ili pružatelja usluge počinje teći od dana kada je sud utvrdio tu konačnu nemogućnost izvršenja, podrazumijeva nejednakost kojom se može ugroziti zaštita navedenog potrošača zajamčena Direktivom 93/13.“ Tumačenja tuženika o roku zastare nespojiva su s načelom djelotvornosti, posebice ako se uzme u obzir da se ugovori o kreditu općenito izvršavaju tijekom dugih razdoblja. Na navedeno ukazuje i Sud EU u presudi od 8. rujna 2022. godine u spojenim predmetima C-80/21 i C-82/21, EU:C:2022:646: „...Direktivu 93/13, u vezi s načelom djelotvornosti, treba tumačiti na način da joj se protivi nacionalna sudska praksa u skladu s kojom rok zastare od deset godina za potrošačev zahtjev za povrat iznosa koje je na temelju nepoštene odredbe ugovora o kreditu neosnovano platio prodavatelju robe ili pružatelju usluga, počinje teći od dana svakog potrošačeva ispunjenja činidbe, čak i ako potrošač na taj nije bio u mogućnosti sam ocijeniti nepoštenost ugovorne odredbe odnosno nije znao za nepoštenost navedene odredbe.“ Prema tome, pravno shvaćanje koje je zauzeto na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanoj 30. siječnja 2020., u potpunosti je u skladu s pravnim stajalištem Suda EU, a time je osigurana odgovarajuća zaštita potrošača i omogućeno je potrošaču da učinkovito ostvaruje svoja prava. S obzirom na to da je sud u ovom postupku odlučio da je odredba o plaćanju troškova obrade kredita ništetna, pa je dakle ništetnost te ugovorne odredbe ustanovljena ovom presudom, zastara povrata iznosa isplaćenih po tom osnovu nije niti počela teći, nije nastupila zastara niti u odnosu na tražbinu tužitelja kojom potražuje povrat novčanog iznosa plaćenog tuženiku na temelju ništetne ugovorne odredbe o naknadi za odobrenje kredita.

14. Pravna priroda spora jest stjecanje bez osnove. Što se tiče opsega vraćanja u obzir dolazi primjena čl. 1115. Zakona o obveznim odnosima u kojem je propisano da kada se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva.

15. Iz Ugovora o kreditu koji je predmet ovog spora je razvidno da se radi o potrošačkom ugovoru, stambenom kreditu sklopljenim s tužiteljicom kao fizičkom osobom, dakle potrošačem te da je isti sklopljen u obliku unaprijed formuliranoga standardnog ugovora sastavljenog od tuženika na koji tužiteljica nije mogla utjecati. Iz tog ugovora je nadalje razvidno da je ugovoreno plaćanje naknade za troškove odobrenja kredita u visini od 1,25 % od iznosa kredita. Tuženik je u odgovoru na tužbu osporio tvrdnju da se o ugovornoj odredbi o plaćanju troškova obrade kredita nije pojedinačno pregovaralo, ali nije osporio da je riječ o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru tuženika.

16. Na temelju iskaza tužiteljice koji je prihvaćen kao vjerodostojan, sud je utvrdio da je tužiteljica sklopila predmetni ugovor o kreditu s prednikom tužene banke Hypo Alpe Adria bank d.d. Zagreb, jer joj je trebao novac za kupnju stana, da je prije sklapanja ovog ugovora bila i u drugim bankama, ali se ispostavio da je najbolje uzeti kredit u tuženoj banci budući da je imala poslovnu suradnju sa Stanoingom koji je bio prodavatelj stana, da joj je u banci ponuđen kredit s valutnom klauzulom u CHF kao povoljan uz napomenu da ako nastanu neki problemi može izvršiti konverziju za koju se naknadno uspostavilo da je moguća, ali uz veliki trošak pa je od toga odustala, da ugovor sadrži i odredbu o plaćanju naknade za obradu kredita od 1,25% od iznosa kredita, da joj prilikom sklapanja ugovora nisu bile pojašnjene pojedine ugovorne odredbe pa tako niti navedena odredba o naknadi za obradu kredita, bilo joj je pročitano koliki je iznos kredita, koliki je iznos rate i koji je rok plaćanja, a do saznanja o tome da plaća i tu naknadu je došla tek kad je izvršena isplata kredita kad joj je iznos naknade odbijen od iznosa kredita, da joj pojedine ugovorne odredbe nisu bile pojašnjene niti kod javnog bilježnika koji je pročitao samo glavne stavke ugovora, iznos kredita, iznos rate i rok plaćanja, pa kako je tek nakon izvjesnog vremena primijetila da joj je prilikom isplate odbijen iznos navedene naknade, na to više nije reagirala, nije išla u banku da postavlja pitanja u vezi s tim.

17. Iz iskaza tužiteljice dakle proizlazi da je tužiteljica s tuženom bankom sklopio potrošački ugovor, da se o predmetnom ugovoru o kreditu nije pojedinačno pregovaralo, već je tužiteljica potpisala prethodno od tuženika pripremljen i ponuđen joj ugovor o kreditu na čiji sadržaj nije mogao utjecati, da joj nije bilo pojašnjeno zbog čega se plaća naknada za obradu zahtjeva i odobrenje kredita i koji se troškovi banke njome podmiruju.

18. Dakle, iz rezultata provedenog dokaznog postupka proizlazi da je predmetni ugovor o kreditu potrošački ugovor kojim je ugovoreno plaćanje naknade za obradu zahtjeva i odobrenja kredita u visini od 1,25% od iznosa kredita, koja je ta odredba bila sastavni dio od tuženika unaprijed pripremljenog tipskog ugovora, o kojoj se nije

pojedinačno pregovaralo, a u ugovoru nije navedeno od čega se sastoji ta naknada, odnosno nisu specificirani stvarni troškovi obrade kredita koji su predniku tuženiku po tom osnovu eventualno nastali.

19. Kako su se u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava iz tih odnosa stranke dužne pridržavati načela savjesnosti i poštenja iz odredbe čl. 4. Zakona o obveznim odnosima te kako su pri sklapanju naplatnih pravnih poslova sudionici moraju polaziti od načela jednake vrijednosti davanja iz odredbe čl. 7. tog zakona, to u situaciji kao što je konkretna, kada se o spornoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo te u ugovoru nije jasno i određeno navedeno koje to troškove banka ima i koje sve troškove naplaćuje iz jednokratne naknade, time što banka i jača ugovorna strana prilikom korištenja kredita s osnova jednokratne naknade naplaćuje iznos od 1,25 % od iznosa kredita, takva ugovorna odredba po ocjeni suda uzrokuje neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, ovdje tužiteljice, a što znači da je navedena odredba u smislu odredbe članka čl. 96. st. 1. ZPP-a i čl. 102. st. 1. ZPP-a ništetna. Pri tome nije odlučno pozivanje tuženika na činjenicu da je tužiteljica kao poslovno sposobna osoba preuzeo obvezu plaćanja sporne naknade, jer prema članku 2. ZOO-a sudionici u prometu, iako slobodno uređuju obvezne odnose, ne mogu ih uređivati suprotno Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima i moralu društva.

20. Dodatno se napominje da, iako je tuženik prilikom odobrenja i obrade kredita imao određene troškove, sama činjenica da je trošak odobrenja određen u postotku od odobrenog iznosa kredita, što znači da korisnici kredita kojima je odobren veći iznos kredita plaćaju višu naknadu, govori u prilog tome da tako ugovornom naknadom za obradu zahtjeva i odobravanje kredita nisu pokriveni stvarni troškovi koje je tuženik imao pri obradi svakog pojedinog zahtjeva i odobravanju kredita. Naprotiv da su zaista ugovorenim naknadom za obradu zahtjeva i odobravanje kredita obuhvaćeni i plaćeni, stvarni troškovi, tada bi ta naknada bila ugovorena u nominalnom iznosu, a ne u postotku od odobrenog iznosa kredita, jer eventualni administrativni troškovi, kao što su trošak rada djelatnika banke, trošak informatičke opreme, trošak razmjene podataka ili baze podataka i dr., nisu određeni visinom odobrenog iznosa kredita. Tužiteljici je u ovom slučaju navedenom ugovornom odredbom nametnuta prekomjerna i ekonomski potpuno neopravdana obveza plaćanja troškova odobrenja i obrade kredita, koja kao takva uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama korisnika kredita, potrošača kao jedne, slabije ugovorne strane u odnosu na banku, trgovca kao druge, jače ugovorne strane, a što je suprotno temeljnim načelima obveznog prava. Naknada za obradu kredita ne odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima i to je čini nepoštenom, to utoliko više što je tuženik financijska institucija kojoj je odobravanje kredita jedna od usluga koju ona pruža u okviru svog temeljnog poslovanja te se ista naplaćuje upravo kroz cijenu kredita, odnosno kamatu.

21. Slijedom svega navedenoga sud zaključuje da je o odredba o plaćanju naknade za obradu i odobravanje kredita ništetna, jer se o njoj nije pojedinačno pregovaralo, jer je ta odredba, iako jasna i uočljiva, bila unaprijed formulirana od strane banke, jer na nju tužitelj kao potrošač nije imao utjecaja, jer ona suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih

strana na štetu potrošača neovisno o visini iznosa naknade te zbog toga što tužiteljici kao korisnici kredita nije bila razjašnjena relacija odnosa između iznosa naknade te zauzvrat pruženih usluga u smislu koji su to objektivno nastali konkretni troškovi koji bi se trebali pokriti iz iznosa naknade za obradu i odobravanje kredita, posebice imajući u vidu da su i neke druge ugovorne odredbe nepoštene (o promjenjivoj kamatnoj stopi, o valutnoj klauzuli u CHF).

22. Takav stav o tom pitanju zauzeo i Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojoj odluci poslovni broj: Rev 673/2023-2 od 13. veljače 2024. Napominje se da sud imajući u vidu navedenu odluku vrhovnog suda ocjenu o tome da je odredba potrošačkog ugovora, kojom se ugovara naknada za obradu kredita koja je uzrokovala suprotno načelu savjesnosti i poštenja znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača nije temeljio isključivo na tome da se radi o odredbi o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo i da tuženik nije dokazao stvarne troškove koje je imao prilikom obrade kredita već je sud prilikom provođenja testa nepoštenosti, uzeo u obzir i to da li je li odredba jasna i lako razumljiva te lako uočljiva (zahtjev transparentnosti) te druge okolnosti kao što su narav robe ili usluge koji predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora te ostale ugovorne odredbe, sve u smislu odredbi čl. 81. st. 1. ZZP u svezi odredbi čl. 83. i 85. ZZP."

23. Okolnost da je ugovor solemniziran po javnom bilježniku ne dovodi u pitanje sve navedene zaključake ovog suda o ništetnosti sporne ugovorne odredbi o plaćanju troškova obrade kredita, jer uloga javnog bilježnika u postupku solemnizacije ugovora pa tako i onih o kreditu, u smislu odredbi iz tih članaka ocijeniti je ako je to moguće, jesu li ugovorne stranke ovlaštene i sposobne poduzeti i sklopiti taj pravni posao, objasniti im smisao tog posla i uvjeriti se o postojanju njihove prave volje za sklapanje tog pravnog posla, a što su javni bilježnici koji su ovjeravali predmetne ugovore i činili. Naime, kao što je prethodno već rečeno javni bilježnik pri solemnizaciji ugovora o kreditu nije mogao potrošaču objasniti značaj te ugovorne odredbe i koji troškovi su njome obuhvaćeni, niti je imao takve zakonske ovlasti.

24. S obzirom na to da tuženik ne osporava ne osporava iznos naknade i vrijeme dospijeca, nije bilo potrebe provoditi financijsko vještačenje u svrhu utvrđenja koliko je tužitelj platio tuženiku na ime naknade za odobrenje kredita, budući da visina tužbenog zahtjeva među strankama nije sporna. Iz postavljenog tužbenog zahtjeva te priložene mu dokumentacije, proizlazi da je tužiteljica platila tuženiku na ime naknade za obradu zahtjeva i odobrenje kredita 702,31 euro prilikom isplate kredita te da je kredit isplaćen 28. studenoga 2005.

25. Sud je dakle odredbu o plaćanju naknade za obradu zahtjeva i odobrenje kredita utvrdio ništetnom kao što je prethodno obrazloženo, a smatra se da nepoštene ugovorne odredbe nikad nisu bile ugovorene, pa zbog toga ne mogu imati učinak u odnosu na potrošača. Slijedom toga sudsko utvrđenje nepoštenosti takve odredbe mora imati za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se nalazio da navedene odredbe nije bilo. Ustanovljenjem ugovorne odredbe nepoštenom za potrošače nastaje subjektivno pravo na restituciju te potrošač ima pravo na punu restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja

ugovora, neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba nepoštena. Slijedom svega navedenog sud zaključuje da predmetni Ugovor o kreditu egzistira i bez nišetne odredbe o plaćanju troškova obrade kredita (presumpcija da nepoštene odredbe nisu nikad ni bile ugovorene), zbog čega je utvrđeni iznos od 702,31 euro, koji je tužiteljica platila zbog primjene nišetne ugovorne odredbe o plaćanju troškova obrade zahtjeva i odobrenja kredita kao što je prethodno obrazloženo, tuženik dužan vratiti tužiteljici na ime povrata stečenog bez osnove.

26. Stoga je sud tužben zahtjev tužiteljice usvojio te naložio tuženiku da preplaćeni iznos vratiti tužitelju, odnosno da mu nadoknadi vrijednost postignute koristi ostvarene uplatama koje je stekao bez osnove, sve sukladno čl. 1111. Zakona o obveznim odnosima, odnosno odlučeno je kao u toč. I. i II. izreke ove presude.

27. Napominje da dokumantacija, dostavljena sudska praksa i dokazi koji se ne analiziraju u ovoj odluci nisu od značaja za rješavanje ovog spora pa ih sud stoga posebno ne obrazlaže.

28. Odluka o zateznim kamatama na dosuđeni iznos glavnice temelji se na čl. 29. st. 1. i st. 2. ZOO sukladno kojem čl. 29. st. 1. ZOO dužnik koji zakasni s ispunjenjem novčane obveze duguje, pored glavnice, i zatezne kamate, pri čemu se temeljem čl. 29. st. 2. ZOO do 31. srpnja 2015. godine stopa zateznih kamata od 16.12.2006. do 31.7.2015. određuje, za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. do 31.12.2022. po stopi koja se određuje uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1.1.2023. do 31.12.2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, a od 1.1.2024. pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, a to je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine.

29. S obzirom na to da se prema čl. 1115. Zakona o obveznim odnosima kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju platiti i zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a tuženik je u ovom slučaju nepošteni stjecatelj jer je u ugovor unio nišetnu ugovornu odredbu o troškovima obrade kredita, zatezne kamate su tužitelju dosuđene od dana 28. studenoga 2005. budući da je naknada plaćena toga dana prilikom isplate kredita, odnosno od dana kad je tuženik kao nepošteni stjecatelj to stekao.

30. Odluka o naknadi parničnog troška temelji se na odredbi čl. 154 st. 1. Zakona o parničnom postupku prema kojem je stranka koja izgubi parnicu u cijelosti dužna protivnoj stranci nadoknaditi troškove. Prema stavku 2. tog članka omjer uspjeha u parnici ocjenjuje se prema konačno postavljenom tužbenom zahtjevu, vodeći računa i o uspjehu dokazivanja u pogledu osnove zahtjeva. Nadalje, prema st. 5. tog članka sud može odlučiti da jedna stranka nadoknadi sve troškove koje su protivna stranka i njezin umješlač imali ako protivna stranka nije uspjela samo u razmjerno neznatnom dijelu svog zahtjeva, a zbog tog dijela nisu nastali posebni troškovi. Vrijednost predmeta spora u ovom slučaju iznosi 702,31 euro kako je to tužiteljica i naznačila u tužbi, pa je taj iznos mjerodavan za određivanje visine nastalih troškova. Kako je parnicu u cijelosti izgubio tuženik, tuženik je obavezan nadoknaditi tužiteljici nastale joj troškove postupka u cijelosti, a sud joj je u skladu s čl. 155. Zakona o parničnom postupku dosudio samo one troškove koji su bili potrebni za vođenje ove parnice. Tužiteljici je priznat zatraženi trošak sastava tužbe s PDV-om od 187,50 EUR na temelju Tbr. 7/1 i Tbr. 46. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine: 138/2023, u daljnjem tekstu Tarifa), trošak sastava obrazloženog podnesaka od 6.3.2026. od 187,50 EUR na temelju Tbr. 8/1 i Tbr. 46. Tarife, trošak zastupanja na ročištu 15.7.2026. od 187,50 EUR na temelju Tbr 9/1 i Tbr. 46. Tarife, trošak pristojbe za tužbu od 13,27 EUR i trošak pristojbe za presudu od 60,00 EUR, što sve daje ukupno dosuđeni trošak od 635,77 EUR. Na sve dosuđene troškove je sud dosudio i zakonsku zateznu kamatu također prema stopi iz čl. 29. st. 2. ZOO-a tekućom od dana donošenja ove odluke, a to u skladu s odredbom čl. 151. st. 3. Zakona o parničnom postupku prema kojoj parnični troškovi obuhvaćaju i zatezne kamate od dana donošenja odluke kojom je naloženo plaćanje troškova postupka, o čemu sud odlučuje na zahtjev stranke, koji je u ovom slučaju podnesen.

31. S obzirom na to da tuženik u ovoj parnici nije uspio u cijelosti, njegov zahtjev za naknadu parničnog troška je odbijen.

U Varaždinu 24. srpnja 2026.

Sutkinja
Jadranka Orlović

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba nadležnom županijskom sudu. Žalba se podnosi pismeno putem ovoga suda u tri primjerka u roku od 15 dana, od dana dostave ili objave i uručenja ovjerenog prijepisa presude.

Ako stranka nije pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, a uredno je obaviještena o ročištu, smatrat će se da joj je dostava presude obavljena onoga dana kada je održano ročište na kojemu se presuda objavljuje.

Stranci koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, sud će presudu dostaviti prema odredbama Zakona o parničnom postupku o dostavi pismena (čl. 335. st. 8., 9. i 11. Zakona o parničnom postupku).

Rokovi za žalbu iz stavka 1. ovoga članka ne teku od 1. do 15. kolovoza (Čl. 348.st.4. ZPP-a).

Dostaviti:

1. Tužitelju po punomoćnicima, odvjetnicima u Zajedničkom odvjetničkom uredu Marijan Fosin i Božica Petak Vujec u Varaždinu,
2. Tuženiku po punomoćnicima, odvjetnicima u odvjetničkom društvu Ćurković i Šanjug d.o.o., Zagreb,

Broj zapisa: **9-3088b-3760a**

Kontrolni broj: **0c995-36613-c2081**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Varaždinu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.